

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

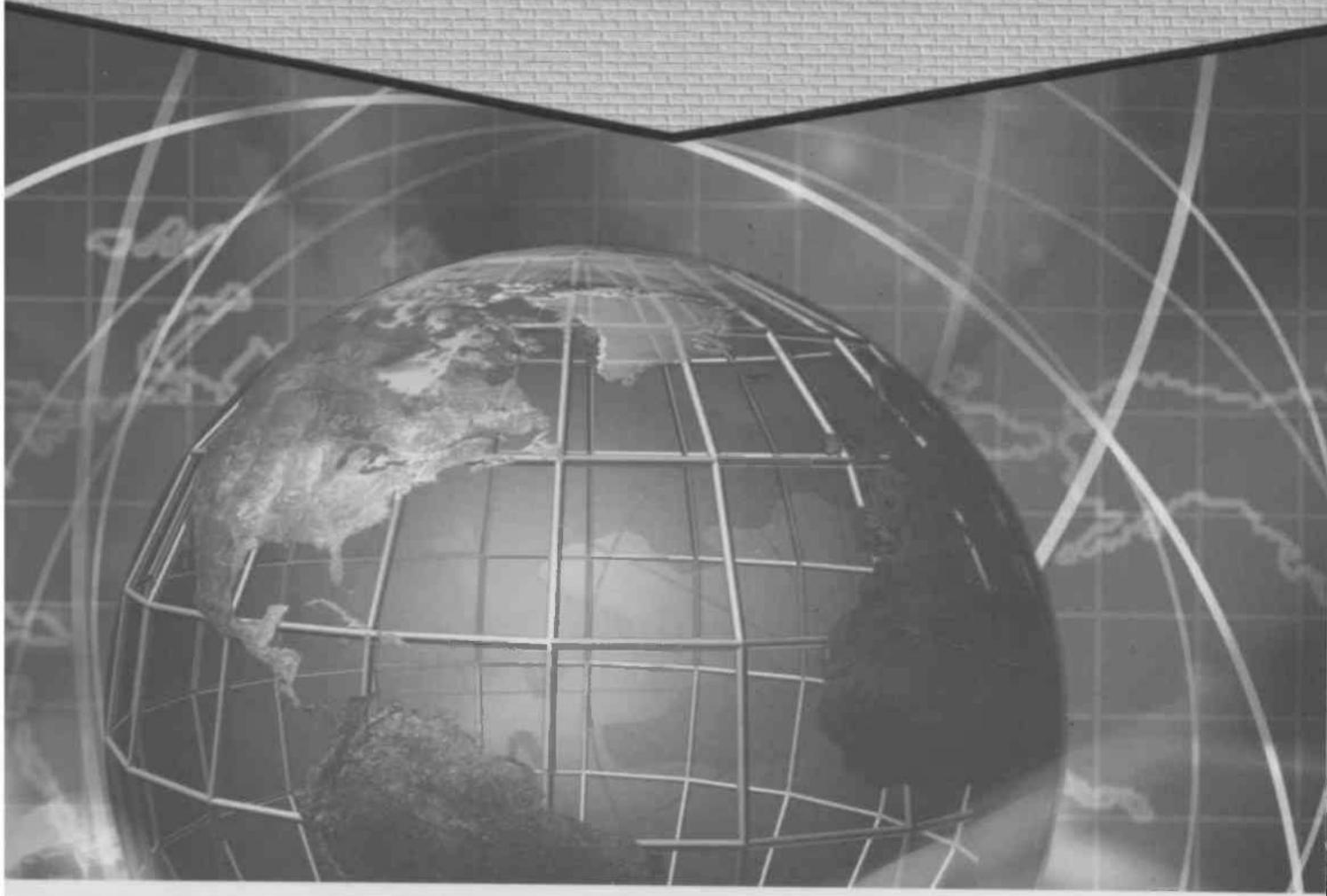
KHOA KINH TẾ - QUẢN LÝ MÔI TRƯỜNG VÀ ĐÔ THỊ

PGS. TS. Nguyễn Thê Chính

Giáo trình

KINH DOANH VÀ MÔI TRƯỜNG

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN

**ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
KHOA KINH TẾ - QUẢN LÝ MÔI TRƯỜNG VÀ ĐÔ THỊ**

-----*

PGS.TS. NGUYỄN THẾ CHINH (Chủ biên)

GIÁO TRÌNH

KINH DOANH VÀ MÔI TRƯỜNG

PHỤC VỤ GIẢNG DẠY VỀ LĨNH VỰC MÔI TRƯỜNG
CHO CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC VÀ CAO ĐẲNG KINH TẾ - QUẢN TRỊ KINH DOANH

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC KINH TẾ QUỐC DÂN
HÀ NỘI - 2006

Tham gia biên soạn:

1. PGS.TS. NGUYỄN THẾ CHINH (Chủ biên)
2. TS. LÊ THU HOA
3. TS. LÊ HÀ THANH
4. THS. LÊ THĂNG LONG
5. THS. VŨ THỊ HOÀI THU
6. THS. ĐÌNH ĐỨC TRƯỜNG
7. CN. NGUYỄN CÔNG THÀNH
8. CN. NGUYỄN QUANG HỒNG

MỤC LỤC

DANH MỤC VIẾT TẮT	7
LỜI NÓI ĐẦU	9
Chương mở đầu GIỚI THIỆU CHUNG VỀ MÔN HỌC.....	11
I. Khái quát về kinh doanh và môi trường	11
II. Đối tượng của môn học.....	13
III. Nhiệm vụ của môn học.....	15
IV. Phương pháp nghiên cứu môn học.....	15
1. Các phương pháp nghiên cứu truyền thống	16
2. Những phương pháp nghiên cứu hiện đại	16
Chương I SỰ TÁC ĐỘNG QUA LẠI GIỮA KINH DOANH VÀ MÔI TRƯỜNG.....	19
I. Môi trường	20
1. Khái niệm chung về môi trường	20
2. Vai trò của môi trường tự nhiên	21
II. Kinh doanh.....	27
1. Khái niệm chung về kinh doanh	27
2. Các yếu tố ảnh hưởng đến kinh doanh.....	29
III. Mối quan hệ giữa kinh doanh và môi trường.....	31
1. Các tác động tích cực của kinh doanh đến môi trường.....	33
2. Các tác động tiêu cực của kinh doanh đến môi trường.....	34
Chương II CHIẾN LƯỢC KINH DOANH VÀ MÔI TRƯỜNG ...	39
I. Đặt vấn đề.....	39
II. Những thách thức đối với việc tiếp cận môi trường sạch trong kinh doanh.....	40
1. Các yếu tố nội tại của doanh nghiệp	40
2. Các yếu tố bên ngoài doanh nghiệp.....	42

III. Quản lý chiến lược và phát triển bền vững	43
1. Quản lý chiến lược	43
2. Các công cụ phân tích chiến lược	53
3. Quản lý chiến lược và phát triển bền vững	56
IV. Chiến lược công ty và môi trường	66
1. Khái niệm chiến lược thân thiện với môi trường	66
2. Xây dựng chiến lược công ty thân thiện với môi trường	68
Chương III NHỮNG KHẢ NĂNG TIẾP CẬN CỦA DOANH NGHIỆP THÂN THIỆN VỚI MÔI TRƯỜNG	85
I. Tổng quan vấn đề.....	85
1. Những tiếp cận môi trường trong sản xuất kinh doanh	85
2. Các yếu tố tác động đến lựa chọn công nghệ môi trường	88
3. Hoạt động Nghiên cứu và Phát triển (R&D) và những quan tâm về môi trường	91
II. Công nghệ sạch	94
1. Khái niệm Công nghệ sạch	94
2. Công nghệ sạch và công nghệ cuối đường ống	95
3. Đánh giá chu kỳ sống môi trường và công nghệ sạch	97
III. Sản xuất sạch hơn	102
1. Khái niệm về sản xuất sạch hơn (SXSH)	102
2. Các giải pháp Sản xuất sạch hơn	104
3. So sánh SXSH và cách tiếp cận cuối đường ống	106
4. Những lợi ích chủ yếu của SXSH	109
5. Các bước đánh giá và thực hiện SXSH	111
6. Đầu tư cho dự án sản xuất sạch hơn	115
IV. ISO-14 000 và nhãn sinh thái.....	122
1. Bộ tiêu chuẩn Quản lý môi trường ISO 14000.....	122
2. Những nguyên tắc cơ bản của nhãn mác sinh thái	127
Chương IV TIẾP CẬN NHỮNG KỸ THUẬT CHO NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG MÔI TRƯỜNG	137
I. Báo cáo phát triển bền vững của công ty: Kế toán phát triển bền vững	137

Mục lục

1. Tổng quan về Báo cáo phát triển bền vững của công ty:.....	137
2. Mối quan hệ giữa Báo cáo phát triển bền vững và Kế toán phát triển bền vững	150
II. Sinh thái công nghiệp: khuôn khổ thực tiễn cho quản lý môi trường	163
1. Tổng quan về Sinh thái công nghiệp.....	163
2. Sinh thái công nghiệp - Khuôn khổ thực tiễn cho quản lý môi trường	177
3. Những công cụ hệ thống thực hiện sinh thái công nghiệp.....	181
III. Kiểm toán môi trường	191
1. Khái niệm chung về kiểm toán môi trường	191
2. Các nguyên tắc cơ bản trong kiểm toán môi trường.....	194
3. Quy trình thực hiện kiểm toán	195
4. Ví dụ về kiểm toán chất thải	196
5. Lợi thế và cơ hội đối với doanh nghiệp khi thực hiện kiểm toán môi trường	202
Chương V KINH DOANH VÀ MÔI TRƯỜNG.....	207
I. Công cụ thị trường cho quản lý môi trường	207
1. Các khái niệm cơ bản về quản lý môi trường và công cụ thi trường trong quản lý môi trường	207
2. Một số công cụ kinh tế trong nền kinh tế thị trường sử dụng trong quản lý môi trường	213
II. Việc làm và môi trường	228
1. Lý thuyết tân cổ điển về việc làm	228
2. Mối quan hệ giữa môi trường và việc làm.....	230
III. Kinh doanh, môi trường và chính quyền sở tại	234
1. Giới thiệu chung	234
2. Tác động của chính quyền địa phương.....	237
TÀI LIỆU THAM KHẢO	265